

miféle célzást tegyek. Maga a cenzor teljes mértékben belátta okfejtésem helyességét, de azt mondta, hogy a kérdés bolygatása számunkra nem kívánatos. Egyébként akkor még Oroszországgal a legnagyobb barátságban voltunk.

Távol áll tőlem azt mondani, hogy ha információink kellően érvényesültek volna, változtathattak volna az események menetén. Hiszen elég sokan

voltak nagysúlyú politikusok és katonák is, akik tiszta képpel rendelkeztek az oroszországi viszonyok felől és ők sem tudtak semmire sem menni. Mindenesetre jó példa ez arra, hogy a tudományos érintkezés, közte a meteorológia terén lévő egészen példátlanul szoros együttműködés mennyire alkalmas arra, hogy a népek megismerjék egymást s közelebb kerüljenek egymáshoz.

A *PILLANGÓKAT* általában igen rövidéletű, gyenge teremtményeknek tartják, amelyek csupán egy-egy korlátolt területen röpködnek ide-oda; a valóságban legalább 290-féleségük, köztük sokan a legelterjedtebb fajtákból, hónapokon át élnek és a mérföldek ezreit járják be.

Amikor az USA-ban elterjedt *Monarch* nevű pillangó ősszel, rengeteg tömegben dél felé száll, sokan közülük a tenger felé sodródnak, sőt némelyek, nyilván az uralkodó szél szárnyán, Angliát is elérik. Egy másik ilyen kitartó repülő a kis sárga *Terias Lisa*, Észak-Amerikából több ízben elérte Bermudát, még pedig igen nagy számban, holott a megtett út legkevesebb 600 mérföldet jelentett.

A *Painted-Lady* (Festett-Hölgy) nevű pillangót gyakran látni felhőszerű rajokban Észak-Afrika partjai mentén. A Földközi-tengeren keresztül, Európát átrepülve, júniusban Angliába érkeznek; egyesek időnként az Északi Jeges-tengerig is elérnek. Kaliforniában 1924-ben megfigyelték egy olyan rajt, amely legalább is 40 mérföldnyi utat tett meg; az út három napig tartott, óránként hat mérföld repülési sebesség mellett. A megfigyelő becslése szerint a rajban mintegy 3000 millió pillangó lehetett.